

تمرین سری ششم

مدرس‌ان: دکتر مقدسی، دکتر جمالی، دکتر مستفید

تمرین ۱

به فرض تابع‌های y_1 و y_2 مجموعه‌ای اساسی از جواب‌های معادله $y'' + p(t)y' + q(t)y = 0$ را تشکیل بدهند که در آن p و q توابعی پیوسته هستند. ثابت کنید بین هر دو ریشه متوالی y_1 ، یک و تنها یک ریشه از y_2 موجود است.

تمرین ۲

با تغییر متغیر مناسب ابتدا معادله زیر را به یک معادله خطی با ضرائب ثابت تبدیل کرده و سپس آن را حل کنید.

$$t^2 y'' - 4ty' + 15y = 0$$

تمرین ۳

آ) در این مساله به دنبال تعیین شرایطی بر روی p و q در معادله $y'' + p(t)y' + q(t)y = 0$ هستیم که با تغییر متغیر مناسبی معادله به معادله‌ای با ضرائب ثابت تبدیل شود. فرض کنید $x = u(t)$ متغیر مستقل جدیدی باشد که رابطه بین x و t بعداً مشخص می‌شود. تبدیل شده معادله دیفرانسیل اولیه را با استفاده از این تغییر متغیر به دست آورید.

ب) با فرض $q(t) > 0$ سعی کنید در معادله جدید ضریب y را ثابت مثلاً یک بگیرید به چه نتیجه‌ای می‌رسید؟ (یعنی برای برقراری این فرض چه عبارتی باید برقرار باشد؟)

ج) اگر $q(t) < 0$ باشد این نتیجه چطور باید اصلاح شود؟

تمرین ۴

تمرین سری ششم

(آ) معادله $y'' + 2ay' + a^2y = 0$ را در نظر بگیرید، ثابت کنید $-a$ ریشه معادله مشخصه است در نتیجه جواب معادله e^{-at} است.

(ب) با استفاده از فرمول آبل ابتدا رانکسین هر دو جواب معادله را به دست آورید سپس با استفاده از رانکسین جواب دیگری را بیابید که با e^{-at} تشکیل جواب اساسی می دهند.

(ج) روش قسمت قبل را برای معادله دیفرانسیل $(t-1)y'' - ty' + y = 0$ بر روی بازه $t > 1$ با استفاده از جواب $y_1(t) = e^t$ برای پیدا کردن جواب اساسی به کار ببندید.

تمرین ۵

مساله مقدار اولیه

$$16y'' + 24y' + 9y = 0, \quad y(0) = a > 0, \quad y'(0) = 1$$

را در نظر بگیرید.

(آ) مساله را حل کنید.

(ب) مقدار بحرانی a را بیابید، که جوابهایی را که منفی می شوند از جوابهای همواره مثبت جدا می کند.

تمرین ۶

ابتدا تحقیق کنید که $y_1(t) = \sin t$ یک جواب برای معادله $ty'' - y' + 4t^2y = 0$ روی $t > 0$ می باشد. سپس جواب مستقل خطی دیگری را با استفاده از کاهش مرتبه پیدا کنید.

تمرین ۷

این مساله رفتار حدی جوابهای معادله $ay'' + by' + cy = 0$ هنگامی که $t \rightarrow \infty$ را بررسی می کند.

(آ) اگر a, b, c ثابتهای مثبت باشند. آنگاه همه ی جوابها در $t \rightarrow \infty$ به صفر میل می کنند.

(ب) اگر $a, c > 0$ اما $b = 0$ رفتار جواب در $t \rightarrow \infty$ چگونه است؟

(ج) اگر $a, b > 0$ اما داشته باشیم $c = 0$ آنگاه در $t \rightarrow \infty$ جوابها به مقدار ثابتی میل می کنند که وابسته به شرایط اولیه است. این ثابت را برای یک شرط اولیه دلخواه به دست آورید.